

ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Олейніченко Т.В., Палащина Ю.А.

студенти;

Науковий керівник: **Казанжи І.В.**

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри теорії та методики початкової освіти,

Миколаївський національний університет

імені В.О. Сухомлинського

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ ГУМАННОЇ ОСОБИСТОСТІ В ДОШКІЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Швидкі зміни, які відбуваються в сучасному житті, підвищують вимоги до особи, яка зможе успішно діяти в цих надскладних реаліях, вимагають певної корекції традиційного процесу виховання нових поколінь, які чинно займуть місця своїх попередників. Кожна дитина, а потім людина повинна вирости розумною, порядною, високоморальною, мати здібності до взаємодії з іншими людьми та оточуючого середовища, виробити творчий, винахідницький, аналітичний підхід до вирішення професійних, побутових чи соціальних проблем, які поставатимуть перед нею.

Згідно Закону України «Про дошкільну освіту» та базового компоненту «Дошкільна освіта», в якому йдеться, що виховання гуманної особистості – це цілісний процес, спрямований на забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних психічних і фізичних особливостей, а також культурних потреб [1].

Термін «гуманізм» означає ставитися до людини як до найвищої цінності, захист права особистості на свободу, щастя, всебічний розвиток і своїх здібностей, а гуманізація навчально-виховного процесу в свою чергу – це його олюднення, забезпечення з боку тих, хто виховує любов, увагу до дітей і повагу до їх гідності, створення відповідних щодо їхніх стану здоров'я, віку, потреб, інтересів, рівня розвитку статі, індивідуальності умов для різнобічного і повноцінного розвитку [2].

На сучасному етапі формування нового покоління і суспільства, багато малюків народжуються з чудовими задатками та здібностями, які, нажаль, з віком «згасають як полум'я, яке певний час горіло та давало своє тепло і світло». Постає питання перед педагогами та вихователями: «Як же зберегти індивідуальність дитини, яка вже згодом може стати генієм або світовим вченим?»

З цього питання випливає відповідь, що формування особистості дитини проголошує принцип особистісно-орієнтованого підходу до розвитку гуманної всебічно розвинутої особистості. Цю непросту, на перший погляд роботу потрібно розпочинати з самого раннього віку. В цей період становлення свідомості дошкільників велику роль має вихователь, психологи та батьки. Тому, що саме з дитинства приходить майбутній досвід, погляди, звички, а також проблеми. Останні, в основному, психологічні, а саме: комплекси, установки не правильного виховання заважають жити багатьом дорослим. А більшість психологів стверджують, що травми отримані в дитинстві, компенсувати в майбутньому майже не можливо [3].

В сучасному світі однією з найактуальніших проблем, є проблема формування гуманних відносин між людьми, відносин між дорослими та дітьми, формування дієвих моральних почуттів, тобто моральної свідомості та поведінки. В цьому і полягає завдання педагога, вихователя – виховати дітей так, щоб вони відчували потребу бути людьми, чуйними, гідними, потребу прийти на допомогу, не ображати ближніх, а також захистити.

Оскільки основні знання і навички закладаються змалку, то й робота з гуманістичного виховання має починатися в ранньому віці дитини. І звідси випливає необхідність систематизувати роботу з гуманістичного виховання у такій послідовності:

- ознайомлення дітей з елементами і складовими поняття «гуманність», його ознаками і проявами;
- узагальнення і закріплення, знань, умінь і навичок у повсякденному житті і вдома;
- розширення знань про чесність, доброту, ввічливість, дружбу, сміливість.

Таким чином, знання сутності, закономірностей, принципів дає можливість визначити етапи виховання гуманної особистості [2].

Формування гуманних почуттів починається з контактів дитини із іншими дітьми – дорослими, однолітками, молодшими дітьми.

У спільній діяльності та спілкуванні, виникає спільність емоційних переживань.

Існує безліч класифікацій, щодо етапів виховання гуманної особистості. Але ми обрали одну із них, яка на нашу думку є більш доречною, а саме:

1. Формування позитивних мотивів вихованців у процесі усвідомлення ними мети діяльності, необхідності залучення до оволодіння загальнолюдськими цінностями.

2. Засвоєння соціального досвіду, знань, необхідних для оволодіння головними сферами життєдіяльності людини, усвідомлення цінностей загальнолюдської і національної культури.

3. Формування поглядів, переконань, ставлення вихованців до норм, правил поведінки, знань, тобто становлення у дитини позиції, оцінок (корисно, справедливо, даремно), бо засвоєння знань проходить стадію усвідомлення, осмислення, визначення свого ставлення до них. Становлення позицій здійснюється як у результаті пізнання, так і шляхом відбиття емоційно-оцінюючого ставлення до нього.

4. Організація діяльності та спілкування дитини, які є основою набуття нею гуманного досвіду поведінки, участі в суспільно-корисних справах, у здійсненні актів милосердя, турботи про близьких, що дозволяє особистості проявляти терпимість. Повагу до прав і гідності інших людей.

5. Оцінка вихователем і самооцінка вихованцем вчинків, характеру спілкування, подальше проектування бажаної поведінки, оволодіння вихованцем способами самовдосконалення, корекції діяльності і спілкування.

В сучасному світі дуже важко розуміти, що є добре, а що погано. В сьогоднішньому непростому часі необхідно виховувати достойних, гуманних громадян своєї держави, тому в дитячому садку дуже багато приділяється уваги вихованню гуманної особистості [3].

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про дошкільну освіту». Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) / Київ – 2012.
2. Бех І.Д. Виховання особистості: у 2-х книгах: наук. вид. – К.; Либідь, 2003.
3. Гуманізація навчально-виховного процесу: наук.-метод. зб. / Слов'ян. держ. пед. інст. – Слов'янськ: СДПУ – Вип. 12. – 2001.